

הממונה על המשמעת

9.4.2026
תיק 22/2026

דיון משמעת

בעניינו של XXX מהפקולטה למשפטים

1. נגד הסטודנט הוגשה קובלנה לפיה בבחינה בקורס "סדר דין פלילי" שהתקיימה ביום 2.2.2026, המתרגלת שמעה צליל של "סירי" מהטלפון בכיס של הסטודנט. הסטודנט מואשם בעבירה על סעיפים 12.4 ו-12.6 לתקנון המשמעת.
2. ביום 26.3.26 התקיים דיון בעניינו של הסטודנט. הדין התקיים בהתוועדות חזותית. הסטודנט היה מיוצג על ידי עו"ד נאדר חכים. בדיון העידה מטעם התביעה הנאמנה האקדמית ד"ר ענת מוברמן והמתרגלת שירי טולדנו.
3. הנאמנה האקדמית מסרה בעדותה כי נקראה על ידי המתרגלת לכתוב קובלנה משמעתית וחזרה על הדברים שכתבה בכתב הקובלנה. ב"כ הסטודנט בחקירה נגדית שאל את הנאמנה האקדמית אם היתה בכיתה בעת האירוע. משהשיבה הנאמנה האקדמית בשלילה, טען הסנגור שעדותה היא מפי השמועה לגבי נסיבות מציאת הטלפון אצל הסטודנט. לאור טענת הסנגור, הזמין התובע את המתרגלת עו"ד שירי טולדנו לעדות בטלפון (ללא מצלמה).
4. המתרגלת העידה כי במהלך הבחינה כאשר עברה בין הסטודנטים, שמעה קול של סירי בווליום חזק מהטלפון שהיה בכיס הסטודנט. הסטודנט ישב בבחינה עם כובע על ראשו. הסטודנט מיד הבין שנתפס והוא יצא עם המתרגלת מהכיתה.
5. בחקירה נגדית ענתה המתרגלת כי לא ראתה את הסטודנט מסתכל בטלפון. היא שמעה את הקול של סירי והטלפון היה אצלו בכיס, והעניין התגלה בגלל הצליל. הטלפון לא היה כבוי אלא עם צג פעיל, ולפי זכרונה של המתרגלת הצג היה נעול. הסטודנט מסר את הטלפון ויצא מהכיתה מיד לאחר שנתפס.
6. המתרגלת לא ידעה להעיד אם הסטודנט יצא/ לא יצא לשירותים.
7. הסנגור שאל את המתרגלת אם היא זוכרת שהסטודנט ישב בשורה האחרונה. המתרגלת ענתה שהיא זוכרת שהסטודנט ישב בצד הימני של הכיתה, שורה לפני אחרונה. לפי זכרונה לא היתה משגיחה ליד הסטודנט. הסטודנט ישב עם כובע. ולפי זכרונה היה ראתה את הסטודנט מרים את הטלפון מהכיס הימני לאחר שנשמע הצליל של סירי.
8. עו"ד חכים העיד את הסטודנט שמסר כי היה חולה ביום הבחינה. הסטודנט הודה שהטלפון היה אצלו בבחינה, אבל לטענתו שכח את הטלפון בכיס בגלל שהיה חולה. זו גם היתה תגובת הסטודנט בזמן אמת כפי שמופיע בכתב הקובלנה.
9. ההגנה הכחישה שהטלפון היה פתוח וטענה שאפשר להפעיל את סירי גם כאשר הטלפון סגור. הסנגור טען שלא הוכח שהסטודנט ביצע פעולה אקטיבית של שימוש בטלפון וגם לא הוכח שיש חומר אסור בטלפון.
10. בחקירה נגדית ענה הסטודנט שהוא בשנה שלישית ונותן לו סמסטר להשלמת הלימודים. הסטודנט מסר שעשה עד כה כעשרים בחינות והוא יודע שאסור להחזיק טלפון בשעת הבחינה.

11. לאחר ששמעתי את עדות המתרגלת, מצאתי אותה מהימנה. המתרגלת זכרה את הפרטים העיקריים מהאירוע ולפי עדותה הטלפון החכם של הסטודנט השמיע קול של סירי והיה דלוק. עוד אמינה עלי עדות המתרגלת שהטלפון הדלוק היה בהישג יד בכיס המכנס, וכאשר השמיע קול הוציא הסטודנט את הטלפון ומסר אותו למתרגלת.
12. ההגנה מודה שהסטודנט נכנס עם טלפון לבחינה. ההגנה לא הוכיחה שאפשר להפעיל את סירי כאשר הטלפון במצב כבוי. ההגנה גם לא הביאה כל הוכחה לכך שהסטודנט היה חולה ביום הבחינה.
13. זאת ועוד טענת ההגנה כי על התביעה להוכיח שימוש פעיל בטלפון ו/או המצאות חומר אסור עליו, אינה תואמת את פסיקת בית הדין. בערעור על תיק 34/24 קבע בין הדין לערעורים:
- "שאלה מקדמית נוספת שעלתה בדיון היא אם התקיימה חזקת ההונאה במקרה של המערער. לאחר ששמענו את טענות הצדדים בעניין אנו קובעים כי יש לאמץ את גישת בית הדין המשמעתי ולפיה החזקת טלפון חכם במהלך בחינה דינה כדין החזקת "מידע אסור" המהווה לפי סעיף 12(4) (א) לתקנון המשמעת אחד המקרים שבהם תחול חזקת ההונאה. אכן, תקנון המשמעת אינו מבהיר מפורשות כי בכלל "מידע אסור" בא גם "טלפון חכם" אולם פרשנות זו מחויבת מההתפתחות הטכנולוגית של טלפונים חכמים בשנים האחרונות. אלה מאפשרים גישה לכל מאגר מידע בזמן אמת ולכן יש להתייחס אליהם כשלעצמם כאל "מידע אסור". ודוק, הכרעה זו אינה תלויה בשאלה אם בזמן שבו נתפס מכשיר הטלפון הוא היה פתוח או סגור, אם נמצא שנעשה בו שימוש במהלך הבחינה אם לאו, ואם נמצאו בו צילומים של חומר רלבנטי לבחינה אם לאו. עובדות אלה אין בהן להשפיע על השאלה אם הטלפון החכם הוא "מידע אסור", כי אם על השאלה אם עלה בידי המערער לעמוד בנטל השכנוע המוטל עליו.
14. במקרה דנן, ההגנה לא סיפקה הסבר סביר והגיוני לכך שהיה על הסטודנט טלפון חכם פתוח. לפיכך, לא נסתרה חזקת ההונאה שקמה לפי סעיף 12(4)(א) לתקנון - מעצם החזקתו של טלפון פתוח בבחינה. במצב עובדתי זה, מצאתי את הסטודנט אשם בעבירת ההונאה לפי סעיף 12.4 לתקנון המשמעת.
15. הכנסת טלפון חכם לבחינה, ללא אישור, מהווה גם עבירה של הפרת הוראות. הסטודנט העיד בדיון כי הוא יודע שאסור להיות עם טלפון חכם בבחינה. לפיכך אני מרשיעה את הסטודנט גם בעבירה לפי סעיף 12.6 לתקנון.

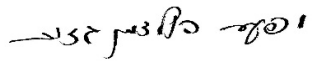
גזר הדין

התובע ביקש להשית את העונש הקבוע בתקנון על עבירת מרמה, משמע פסילת בחינה, פסילת קורס, הרחקה בפועל לשנה מהלימודים ועונש על תנאי. הסנגור טען שיש להשית על הסטודנט עונש מידתי/חינוכי בהתחשב בכך שהסטודנט נמצא בשנה שלישית, ולטענת הסנגור כבר סגר מקום התמחות (לא סופקו מסמכים תומכים). הסנגור הדגיש שאין לסטודנט עבר משמעתי. לגישתי שלב הלימודים הוא נתון רלוונטי לגזר הדין, אך משבחר הסטודנט לנהל את התיק, אין לראות בנתון האמור שיקול מכריע להקלה בעונש. הקלה **קטגורית** בעונש בשל שלב לימודים יוצרת הפליה **לא מוצדקת** בין סטודנטים שביצעו עבירה בנסיבות דומות. במקרה דנן, לא הוצגו בפני נסיבות אישיות אחרות שמצדיקות הקלה בעונש. לפיכך אני קובעת שעל הסטודנט יושט העונש המצטבר הקבוע בתקנון:

1. פסילת הבחינה בקורס סדר דין פלילי שבוצעה ביום 2.2.26.
2. פסילת הקורס סדר דין פלילי.

3. הרחקה בפועל מהלימודים לתקופה של שנה. ההרחקה תחול על סמסטר ב' ו' ג' תשפ"ו וסמסטר א' תשפ"ז. הסטודנט יוכל לחזור ללימודים בסמסטר ב' תשפ"ז.
4. הרחקה לשנה על תנאי באם יעבור עבירה נוספת לפי סעיפים 12.4 – 12.6 לתקנון המשמעת. התנאי יעמוד בתוקפו למשך 3 שנים.

זכות ערעור תוך 15 ימים.

פרופ' יפעת הולצמן גזית,
הממונה על המשמעת